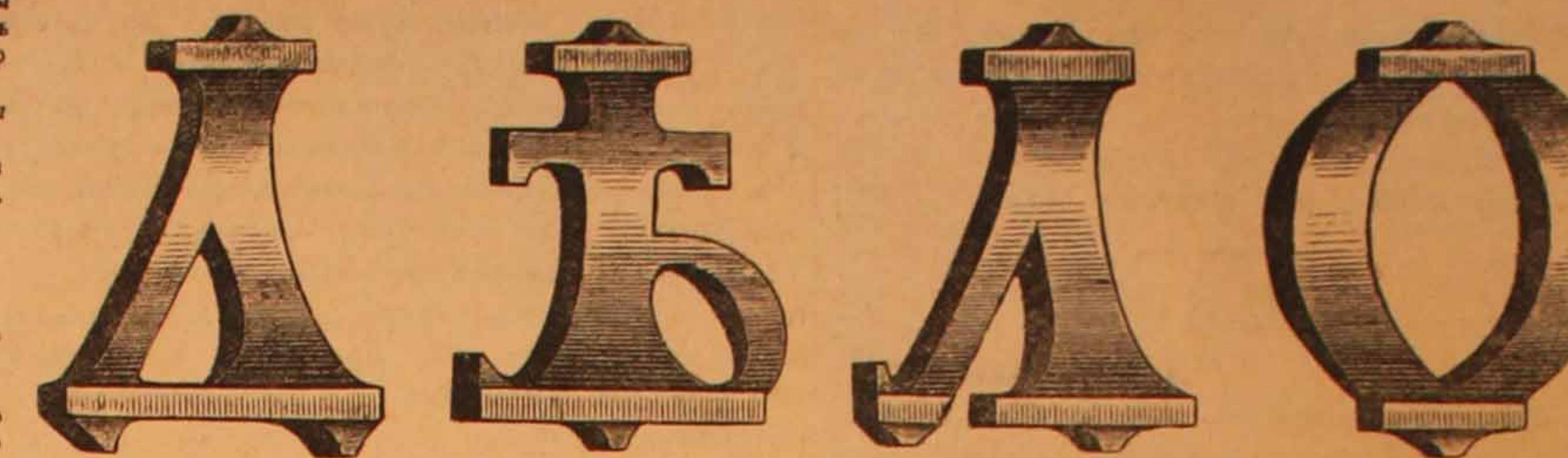

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (кажды рускихъ звѣтъ) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ "Бібліотека найзнати. певѣтой" виходить по 2 печат. ар кущъ кожного 16-го и послѣднаго днія кожного мѣсяца. Редакція, администрація і експедиція подъ Ч. 44 улица Галицка. Всѣ листы, посылки и реклами належать пересыпать подъ аресомъ: редакція і администрація "Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не возвращаются толькоже по попереднѣмъ жалобамъ. Поступокъ число стоитъ 12 кр. а. в. Оголошення принимаются по пѣнѣ 6 кр. а. в. бѣдь однокъ трошки печатки. Рекламації неопечатаній вѣльшъ отъ порта. Предплату наложите пересыпать франко (наилучшо поштовымъ переказомъ) до: Администрація часописа "Дѣло" ул. Галицка Ч. 44

Просимо о швидке отновленіи предплаты на "Дѣло" и "Бібліотеку найзнатишихъ певѣтей" на р. 1885 и о присылку залегостей за рікъ 1884.

Рада мѣста Львова

на засѣданію зъ дня 22 л. грудня бѣступила бѣдь рекурсу до трибуналу администраційного противъ розпорядженія министерства просвѣти зъ дня 9 вересня с. р. до ч. 16427, нормуючого, щоби мѣсто Львовъ на подставѣ уставу краевихъ школъ національнихъ зъ дня 2 мая 1873 и розпорядженія министеріального зъ дня 28 л. грудня 1882 р. заснувало окрему чотирекласову школу съ рускимъ языкомъ викладовимъ.

Тымъ чиномъ цѣла справа остаточно вже полагоджена и Рада мѣста Львова приступить небавомъ до отлученія паралелькъ рускихъ при школѣ Парамовича и заснованія окремої рускої школы у Львовѣ, здаєсь подъ назвою "школа имени Шевченка".

Економична підвалина.

Коли 1880 року дръ Дунаевскій обявивъ теку фінансову въ министерствѣ гр. Таффе, то першимъ дѣломъ его было створити для задуманої нимъ фінансової політики солидну підвалину, котра-бѣ уможливила правительству не толькоже вимотатися зъ фатального дефіциту бюджетового, але такоже виправитися зъ підъ валежності бѣдь нѣмецко-жидовскихъ капиталістовъ, т. в. Ротшильдовъ и ихъ конфедераций. Въ той цѣли бѣдьшовъ бѣдь въ переговорахъ зъ парижкою Union g  n  ale взгляду заснованія за французькимъ грошемъ великого "Банку для краївъ коронныхъ" у Вѣдни зъ основнимъ фондомъ 100 міліоновъ франківъ (40 мил. ар.), зъ котрихъ половина мала бути вложена вараю же при основанію, а друга половина слѣдуючого (1881) року. При помочи того банку мали бути переводженій попередъ всего чисто биржевій интересы, якъ емісії рентъ, есконтъ облігації державныхъ и загаломъ такій транзакції, котрі мали-бѣ на цѣли зменшеніе дефіциту скарбового и сплату довговъ державныхъ. Крѣмъ того банкъ сей мавъ служити підставою операційною для набуття на власнѣсть держави старихъ або будованія коштомъ держави новихъ желѣзниць въ цѣли оживлення комуникації и торговлї, а звѣтъ и загальнога піднесення продукції и добробуту всѣхъ краївъ короннихъ.

Правда, заграницій капиталы, котрі треба було звабити до краю, могли бути звабленій толькоже добрымъ процентованиемъ. Правда, Union g  n  ale вдоволилася нѣбъ то дуже низькимъ процентомъ 4%, такъ, що въ австрійскихъ сферахъ фінансовихъ числено на те, що опроцентованіе цѣлого закладового капіталу нової інституції обтяжить бюджетъ вaledво 800.000 ар. рѣчно, — що очевидно не толькоже буде покрити користями, якъ поплывутъ до скарбу въ банку, але що при томъ скарбъ буде мѣгъ ще й значнї потягати користи въ банковихъ операції, доконуванихъ підъ урядовою протекцією. Але вараю же тои осені показалося, що правительство бодай въ часті перечислило. Заразъ по узыканю концесії "Union g  n  ale" для вреалізовання 20-міліонового капіталу закладового випустила 200.000 акцій въ вартости по 250 франківъ (100 ар.), уживаючи при томъ всѣхъ средствъ реклами, при чѣмъ особливо богато говорено о фирмѣ и гарантії державній нової інституції кредитової. Курсъ свѣтко випущенихъ акцій піднімється страшенно въ гору; акції номінальної вартости по 250 франківъ розворовано по 425 франківъ, т. в. на кожду акцію нагнано по 175 франківъ взыжъ єї номінальної вартости, и виручено такимъ способомъ въ всѣхъ акціяхъ не 20 але 37 міліоновъ ар. (85

мил. фр.). Зъ тихъ 20 міліоновъ переслано до Вѣдни якъ половину закладового фонду нового банку, а 17 міліоновъ ар. остались въ касѣ "Union g  n  ale" якъ чистий висхъ т. в. "Gr  ndergewinn". Розумѣється однакоже, що скарбови австрійському прійшлося перенятія на себе спроцентованіе и евентуальне сплаченіе зъ тихъ дармыхъ 17 міліоновъ такъ само якъ и одержаныхъ 20 міліоновъ, и що затымъ вже при першій половинѣ закладового капіталу краї австрійській взяли на свої плечѣ тягарь не 20, але 37 міліоновъ, то значить, не 800 тысячъ, але 1 480.000 ар. рѣчного процента безъ амортизації и администрації.

Оттакимъ то блискучимъ pas de deux засядалось фінансове бѣдроджене Австрії. "Union g  n  ale" съ паномъ Бонту на чолѣ затирали руки въ радості, зловивши таку колосальну "золоту рибку", а ново-заснована інституція фінансова, щоби бѣдь разу не зруйнувати себе и покровительствуючого єї правительства, мусѣла старатися не толькоже піддергати курсы своїхъ акцій, але вишрубувати ихъ о колько можна ще вище. Субскрипція на другу половину закладового капіталу "Лендербанку" подвоила звѣтъ первѣстній тягарь. Правда, була се послѣдна транзакція парижского биржевого колосса; швидко бѣдь лопнувъ надувши черезъ мѣру. Але Лендербанкъ мало утерпѣть на краху пана Бонту, а може бути, що субвенція правительства помогла ему закрытии и позалатувати страты передъ очима сївїта. Можна собѣ однакоже подумати, що інституції заложенїй на такихъ, прямо сказавши, швидлерскихъ підставахъ, мусѣло годити о все інше, але не о піднесеніе добробуту и продукції тихъ краївъ, для котрихъ нѣбъ востала заснована. Противно першімъ и головнимъ интересомъ єї мусѣло бути: висвати зъ тихъ краївъ якъ найбѣльше соківъ для покрити величезныхъ "Gr  ndungskosten" бѣдь и належнихъ бѣдь нихъ процентовъ.

Равъ станувши на той похилій площи, головный філаръ теперѣшнього правительства мусѣль точиться по нѣй чимъ разъ дальше въ низъ. Ишло о замыленіе очей публичности, о заглушеніе всякої критики, — отъ и уложенію цѣлу систематичну кампанію противъ днівникарства, котрі т. куповано "mit Sack und Pack", якъ бувшу "Tr  b  ne", то кантовано дробнѣйшими "швайгельдами", а попередъ всего заложено великій власній органъ "Wiener Allgemeine Zeitung", котрі стояла сотки тисячъ. И справдѣ, на томъ полі кампанія Лендербанкови удалася зовсїмъ, — дѣяльність єго нѣгде майже не стрѣчала критики, акції єго чимъ разъ бѣльше йшли въ гору, тымъ бѣльше, що назѣйтъ такій заважто опозиційній днівникъ, якъ "Neue freie Presse" и "Wiener Tagblatt" не погорджували бѣльшими або меншими коррупціями.

Але на томъ дѣло не вѣупинилося. Коли йшло о переведенье другої точки програми економичного бѣдродження після пляну дръ Дунаевскаго, т. в. о закупуваннѣ давніхъ або будову новихъ желѣзниць на рѣчъ державы, то ажъ ту въ повнѣмъ свѣтлѣ показалися фатальній вилывы Лендербанку. Рада державна мавъ на насъ, якъ ввѣстно, певну інгеренцію въ дѣла желѣзниць, вже хочь бы для того, що мусѣть ухвалювати гроші на ихъ заплаченіе. Щобъ могчи провадити тѣ дѣла по своему, треба було Лендербанкови виробити собѣ въ радѣ державній певну опору, то значить, треба було собѣ купити певне число впливовихъ пословъ. А позаякъ въ повнѣй радѣ державній іменно Поляки становлять "язычокъ політичної ваги", а Полякъ бувъ такожъ творцемъ Лендербанку и Полякъ вѣставъ єго директоромъ, тоже и не диво, що євдѣ своего віншовъ и що репрезентантъ "najdzielnieszego i najszlachetniejszego пагоду na swiecie" не устояли противъ брязачайдій покусівъ. Улягли вараю въ першій навинувшоїся справѣ, въ справѣ

концесії на будову галицкої желѣзницѣ Трансверзальної.

Читателѣ нашї въ численныхъ статей "Дѣла" пригадають собѣ подробності тої огидної справи, котрой подобну не легко найти въ исторії швидкихъ. Першими жертвами єї упали послы Каминській и Вольський, якъ-разъ ті, котрі ту виглядно ще найменше були винні и котрихъ ощукано на суму 625.000 ар. Слѣдство судове, варяджене въ той справѣ, встало опеля вавіщене (права прилюдна була бы скомпромитувала деякіхъ другихъ пословъ); слѣдство парламентарне ще швидше росбилося, бо гр. Таффе не хотѣвъ комісії предложить вѣякіхъ документівъ. Здавалося, що таї перша хмара проминула щасливо, и правда, хочь затискала тайкомъ кулаки на Поляківъ, що такъ тяжко єї скомпромитували, все таки почала була отыхати свободнѣйше. Але на галицькій Трансверзалѣ не скинчилася.

Істинуюча устава о концесіонованію желѣзницѣ локальнихъ дозволяє министрови торговлї удѣляти такій концесії, не переносячи певної суми, бѣдь дозволу и запитування ради державної. Ото-жъ правительство, набувши на свою власнѣсть дѣвѣ великій желѣзницѣ, захѣдну (Westbahn) и Францъ-Іосифа, задумало сполучити їхъ мѣжъ стаціями Тульнъ и Санктъ-Пельтенъ линію локальною, виносячи не бѣльше якъ 48 километрівъ дової. Хоть для одностайної адмиістрації для держави було-бѣ найкористнѣйше будувати ту линію въ власнѣмъ зарядѣ и на свою власнѣсть, то прецѣвъ министеръ давъ концесію на ю — Лендербанкови. И не досить того. Въ концесії сказано вадто, що Лендербанкъ має право вибудувати въ Вѣдни до Тульна по желѣзницѣ Захѣдній окремій торы, — а се вже очевидно змѣївъ виглядъ рѣчи; така желѣзница, котра має можнѣсть и задачу перенести на себе частину руху головної желѣзницѣ, не може назватися локальною и министеръ не має права самовладно єї концесіонувати. И ще не конецъ. Зарядъ на той нѣбы то локальної желѣзницї провадить de facto приватне предпріємство, а правительство має толькоже підтримку інгеренцію, отже въ систематичній адмиістрації сполученыхъ желѣзниць робится по просту дѣра. Въ кінці концесії каже, що правительство въ данѣмъ разѣ може викупити ту желѣзницю такожъ на свою власнѣсть.

Отже въ кінці показалося неможливи такій шилда въ мѣшку утаїти. Насамперед виплыла въ Галичинѣ справа т. в. швайгельдовъ, роздаваныхъ днівникамъ, а за нею чимъ разъ виразнѣйше почала зарисовуватися і справа кубановъ давніхъ деякимъ посламъ польскимъ, васѣдючимъ въ радѣ державній, поки въ кінці днівники не повышували судовихъ протоколівъ и віднань въ занеханого слѣдства, обтяжуючихъ въ дуже негарній способъ після дѣла посла Каміловскаго. Се спонукало посла Магга въ лѣвицѣ внести въ радѣ державній авѣстну інтерпеляцію въ справѣ концесії желѣзницѣ Трансверзальної. Рѣвночасно съ ними друзій членъ лѣвицѣ, пос. Найвиртъ, виѣсъ інтерпеляцію въ справѣ концесії желѣзницѣ Тульнъ-С. Пельтенъ. Що обѣ тѣ інтерпеляції и вивизавшоїся надъ ними дискусії, съ великимъ жаромъ и талантомъ провадженій лѣвицю, були властиво сконцентрованимъ ударомъ тої же лѣвицѣ противъ економичной підвалини теперѣшнього правительства, т. в. противъ Лендербанку, о томъ и сумнѣватися не можна. Не менше певнимъ єсть и то, що правиця, хочь въ голосованію свою бѣльшо ствою побѣдила всѣ внесенія лѣвицѣ, все таки морально понесла тяжке пораженіе. Вирвано въ руки то оружье, котримъ она доси такъ любила побивати централістовъ: побаць на биржевій швидлідъ. Доказано въ неизбитыми і свѣжко горячими фактами, що "kociof garn-

Предплати на "Дѣло" для Лесніківъ: для Россії: за пѣмъ рокъ . . . 12 кр. на пѣмъ рокъ . . . 12 руб. за пѣмъ року . . . 6 кр. на пѣмъ року . . . 6 руб. за четверт року . . . 3 кр. на четверт року . . . 3 руб. въ дол. "Бібліотеки": за пѣмъ року . . . 16 кр. на пѣмъ року . . . 16 руб. за пѣмъ року . . . 8 кр. на пѣмъ року . . . 8 руб. за четверт року . . . 4 кр. на четверт року . . . 4 руб. за пѣмъ додатокъ: за пѣмъ року . . . 15 кр. за пѣмъ року . . . 7-50 кр. за четверт року . . . 3-75 кр. въ дол. "Бібліотеки": за пѣмъ додатокъ: за пѣмъ року . . . 19 кр. на пѣмъ року . . . 6 кр.

kowi przygania, a sam smoli". Факты тѣ на самихъ Поляківъ зробили дуже тяжке враженіе, довели ихъ майже до розпути. "Лендербанкъ" упаде, — читали мы недавно въ одній галицько-польській днівнику, — але підъ світами руїнами погребе и теперѣшнє правительство, т. в. разомъ съ нимъ и неограничене польське панованье.

Чи швидко се наступить — гдѣ ще скажати; въ справахъ биржевыхъ повно всякого рода несподѣванокъ, такъ що найбѣстроумнѣйшій догадъ хиблиють. Але що швидше чи підѣвнѣше до того дѣйти мусить, се побачить кождый зъ повысшого объективного представлена швидлерської підвалини економичної. Що намъ Русинамъ въ виду такої надходящої евентуальності дѣмати не пора, — се чайже кождый и самъ порозумѣвъ.

ЗЬЕЗДЪ ДЕКАНАЛЬНЫХЪ ОТПОРУЧНИКОВЪ Епархії Перемышлької

для нарады надъ асекурацію церквей и будынківъ приходскихъ вѣтвяся, якъ мы вже згадували, въ Перемышлі 4 (16) грудня с. р. На 29 деканатовъ були отпоручники въ 24-охъ.

О 10 годинѣ рано откryvъ васѣданье Вѣр. крыл. Шашкевичъ вступнимъ словомъ и вѣзвавъ до вибору предѣдателя вбору. Злобъ выбравъ одноголосно єго самого. Крыл. Шашкевичъ предложивъ вборови три оферти, які внесли товариства асекураційнї: "Славія", "Ацієнди" и "Краковські", и пояснивъ, що для вдовично-сиротинського фонду оферта "Ацієнди" єсть найкористнѣйша. Выбрано комісію аднос., котра мала точки угоды съ "Ацієндою" пересмотрити и пополудні здати справу вборови отпоручниковъ. До комісії выбрано оо. Войтовичъ зъ Судової Вишнѣ, Грабовенського азъ Горожанка, Станкевича зъ Чернєва, Обушкевича зъ Сандецкого и Подолинського зъ Ярославського. Комісія черезъ полудні пересмотрела 18 точокъ угоды, а референтъ комісії о. Войтовичъ на пополуднівобѣть васѣданю виѣсъ, що оферта "Ацієнди" приняти и дати повномочія комісії вдовично-сиротинського фонду підписати на 10 лѣтъ угоду съ "Ацієндою". Підписанье тої угоды мають доповнити: о. Шашкевичъ, якъ предѣдатель вдовично-сиротинського фонду, а оо. кат. Ю. Желеховскій, дръ Людкевичъ и Кудербъ, якъ члены комісії.

Принята оферта "Ацієнди" доси ще не напечатана нѣгде

иѣхъ въ часописи не зарадить лаху, если самъ интересований громады, а взглядно мѣсцевѣй комитеты школьній не выступлять активно, енергично, опираючись на уставы и на отповѣдь п. намѣстника на дотычну интерпеляцію русскихъ пословъ въ соймъ. Коли самъ п. намѣстникъ признавъ, что поступованье окружныхъ радъ школьніхъ есть нелегальное, — то громады русскѣй мають повне право не дати на Szkol-u“ анѣ шелюга!

„Szkoł-u“
Але отъ доносятъ намъ о такомъ случаю
въ томъ дѣлѣ. Мѣсцева рада школьнa въ
Дмитрю підъ Щирцемъ не вставила въ пре-
диминарь 4 зр. на „Szkoł-u“, --- то львовска
окружна рада школьнa вставила въ уряду гро-
мадѣ Дмитре 5 зр.! Якъ бачимо, у насъ мо-
жутъ дѣятися вавѣть таї рѣчи!

Яка жъ супротивъ того рада? — Рекурсъ до ц. к. краевои рады школьной. Рекурсъ такій мусить бути залагоной. Рекурсъ въ користь громады! Только не зараженый въ користь дѣла, не будьмо байдужными на наші покривдженя!

ДОПИСИ.

Зъ Черновецъ.

(10-лѣтній юбилей академичнаго товариства „Союзъ“.) Изъ черновецкихъ русскихъ товариствъ заслугуе академичне товариство „Союзъ“ на увагу рускои публики. Тоe товариство есть подстовою будущои рускои интелигенціи, бо въ нѣмъ сполученій всѣ рускій академики черновецкого университету, котрій колись на своихъ становищахъ мають стояти на чолѣ нашего народа. Тоe товариство обходило въ суботу дня 13 л. грудня юбилей своего 10-лѣтнаго существованія. На запрошенье „Союза“ явилася згаданого дня о 8 годинѣ вечеромъ значна часть тутешныхъ Русиновъ и руска молодѣжъ въ сали готелю подъ „Кронпринцомъ“. Межи присутными зауважали мы: ректора университету дра Вробля, проф. ун. Калужняцкого, предоѣдателя „Рускои Бесѣды“, проф. Пигуляка, судію Вол. Ясеницкого, судію Реваковича, редактора польской газеты Кулаковскаго и спѣвъ-редактора офиціяльной нѣмецкой газеты Еренфельда.

Предсѣдатель „Союза“ п. Волянській от-
крывъ вечерокъ отвѣтною промовою, а хоръ от-
спѣвавъ „Миръ вамъ братя“. Потому п. Волянъ-
скій державъ отчитъ о 10-лѣтнѣй дѣяльности
„Союза“. Зъ отчиту сего довѣдались мы, что то-
вариство числить теперь 20 членовъ звычайныхъ,
25 почетныхъ, а 16 спомагаючихъ. Дальше под-
часть офиціяльной чаости вечера були голошены
бесѣды. И такъ говоривъ слух. правъ п. Ганке-
вичъ по нѣмецки и взысь тоастъ въ честь цѣса-
ря и династіи, а слух. правъ Ферліевичъ такожъ
по нѣмецки въ честь ректора. Ректоръ отповѣвъ
хорошою промовою въ нѣмецкому языцѣ и вы-
пивъ въ честь „Союза“. Безперечно найзнаме-
нитша була руска промова судіи п. Тита Рева-
ковича. Въ сїй мовѣ нашъ патріотъ загрѣвавъ
руску молодїжь до працѣ на народномъ полі,

вытолкнувъ й користъ зъ синвея обовязкѣ
народныхъ, показавъ молодежи программу дѣланія:
„спокойный розвой руского народа дорогою циви-
лизациі“, а закончивъ свою мову словами Шев-
ченка:

„Свою Украину любѣтъ, —
Любѣтъ єи, бо время лютѣ,
За неи тѣло до загину,
За неи душу положѣтъ!“

Хорошу, разумну и горячу промову и. Т. Реваковича принято частыми окликами „славно“ и гучными оплесками.

Всѣ промовы були переплѣтани хорошиими
сивами. Гостѣ другихъ народностей не могли
налюбуватися красою рускихъ пѣсней.

Подъ часъ вечерка наспѣло много привѣт-
ныхъ телеграмъ. Зо Львова: отъ п. Дмитра Вѣнц-
ковскаго, первого предсѣдателя „Союза“; отъ пп.
богослововъ Ступницкаго, Лабѣя, Проскурницко-
го, Билинкевича и п. Площаньскаго. Зъ Стани-
славова отъ п. Петра Кумановскаго. Зъ Коссовы
отъ п. Александра Кульчицкаго. Зъ Мостара въ
Босніи отъ п. Струтиньскаго. Зъ Вѣдня отъ дра
Стефана Стоцкаго. Зъ Києва двѣ телеграмы: отъ
п. Григоровича и пп. Димитрія та Юрія Жалков-
скихъ и Дольницкаго. Зъ Брунека въ Тироли отъ
п. Ив. Семаки. Всѣ тіи телеграмы приняліи при-
сутній громукими оплесками. Однакожъ всѣхъ при-
сутныхъ вразило то, что нѣ одно руское академич-
не товариство анъ львовське анъ вѣденське, не
привитало нашего „Союза“.

Вечеръ закончився о 1 годинѣ въ ночи, а неофиціальная часть сего вечерка, на котрой май-ке всѣ явившіяся гости були присутній, тревала жъ до 3 годины рано, коли то всѣ съ наибѣльшимъ задоволеніемъ розойшлися домовъ. **T.**

Зъ Тернопольщины.

(Незвычайне торжество) отбулося 18 с. м.
въ Денисовѣ. Ученики Впр. о. Витошиньскаго
родукувалися передъ численною публикою злоченою зъ господарѣвъ и господинъ денисовскихъ
зъ численныхъ гостей священиковъ съ роди-
ами. Продукціи отбувалися въ обширной комна-
ѣ тамошней школы. Спѣвано рускій квартеты и
рано на дутыхъ инструментахъ. Многозаслуже-
ный профессоръ Александръ Барвѣнскій объя-
нявъ въ приступиный способъ, давній громадскій
орядки на Руси, а п. Корнило Устяновичъ вы-
полнивъ частину своей поемы „Искороотень“.
Цыгъ прислушувався всему съ очевиднымъ за-
тьемъ и цѣлый той декламаторско-музыкальный

вечерокъ (на селѣ) устроеный на дохдъ „Червоного хреста“ выпавъ дуже хорошо. На другой день отбувся испытъ учениковъ Впр. о. Витошиньского. На нѣмъ выказались ученики, що за 3 мѣсяцѣ працѣ и пожертвованія своего учителя они прїшли до цѣлкомъ достаточнаго знанія теоріи музыки и до безпечного означенія и трафлянія голосомъ всякихъ акордовъ, коли имъ по-дастся камертонъ. Поступъ такій здивувавъ всѣхъ притомныхъ. Мы переконани, що кождый, кто выйшовъ изъ школы Впр. о. Витошиньского, потрафить не только добрѣ по нотамъ спѣвати, але зъумѣє безпечно и другимъ науки спѣву у-дѣляти. Испытъ той повиненъ всѣхъ насть дуже радувати, бо ученики о. Витошиньского будуть розсадниками хорального спѣву въ Галичинѣ, будуть двигателями величности нашего руского обряду и загальної спѣвности народа. Дѣло Впр. о. Витошиньского, о. Гузара, о. Крушельницкого и другихъ выглядѣа на око маловажнымъ; має однакъ незмѣренну вагу для поднесенія нашей народности и для убезпеченія нашей церкви. Праця и пожертвованіе о. Витошиньского не да-дуться нѣчимъ надгородити и описати. Досыть показати, що якъ бы мы въ кождомъ позѣтѣ мали таку школу, якъ онъ еи у себе заложивъ въ Денисовѣ, то за 10 лѣтъ мали бы мы спѣвъ хо-ральный по всѣхъ церквахъ, по всѣхъ селахъ були бы спѣвочай братства и товариства, а по-ступъ и уморальненіе народу нашего були бы забезпечены. Честь и слава людямъ, що працю-ютъ надъ новою подймою убезпеченія руской церкви и народности!

Зъ Сянбъкого Шодгбря

(Слава нашои околицъ. Покривджене селянъ
при експропріації грунтôвъ пôдъ жельзницию
Трансверзалну. Взбрцева сян ôцка гімназія. Шко-
лы народнї и неоцьненый инспекторъ. Чого намъ
не достає?)

ІІІ. По довгихъ заходахъ и выжиданяхъ дождався въ кінці Сяніцкъ гімназіи, въ котрой до теперъ есть 5 клясъ. Чувъ я неразъ въ Сяніцѣ въ околици, що сяніцку гімназію называютъ самій пп. професоры „взбрцевою“. Довго я не мігъ прійти на тое, по якой причинѣ гімназія сяніцка має носити назву взбрцевої, бо чайже та обставина, що студентамъ не вольно по 7 годинъ выходити до мѣста и що збѣхъ гімназій въ Галичинѣ одна дирекція сяніцкої гімназії що року найбѣльше учениківъ за марницѣ виганяє, не змогла-бы таку почестну назву прибати тому науковому заведеню. Въ кінці добувся я до правдивого жерела — и що-жъ думате, длячого сяніцку гімназію называютъ взбрцевою? Длятого, що въ нѣй руска народність и церковь позбавлений прислугуючихъ имъ правъ въ такомъ степені, якъ въ нѣjakой другої гімназії у всхбднѣй Галичинѣ; що на гімназії той розвивається и толерується наша кривда якъ въ жадномъ ругомъ науковомъ заведеню. На доказъ правдивости понижения рускої церкви и рускої народности, нехай послужать слѣдующій факти. Въ сяніцкїй гімназії есть 60 учениківъ Русиновъ, . в. $\frac{1}{4}$ часть всѣхъ учениківъ, а мало що менш якъ $\frac{1}{9}$ часть учениківъ Поляківъ. Помимо

акъ значного числа учениковъ-Русиновъ, помимо
о, що Сянокъ якъ пôдъ взглядомъ судового
одѣлу краю такъ и администраційного нале-
нитъ до всхôднои части Галичины ; помимо того,
о въ Сяноцѣ самôмъ мешкаютъ Русины а око-
иця Санока въ $\frac{3}{4}$ частяхъ Русинами заселена,
омимо того въ конци, що въ школахъ народ-
ыхъ, мужеской и дѣвочої, обходять свята рускій
латинський и родичъ учениковъ-Русиновъ дома-
лися вже по кôлька разовъ, щобъ и въ гимна-
и празновано свята рускій, — до теперъ въ ся-
бôцкой гимназіи Русины суть паріясами, сяноцка
гимназія не знає и не хоче знати рускихъ святы!
усинамъ вольно тôлько такъ празнувати свои
свята, якъ жидамъ. Но не досыть на тôмъ. Ди-
екція сяноцкои гимназіи постаралася о тое, що
о сяноцкои гимназіи не дôстався анъ одинъ про-
фесоръ Русинъ, котрый бы скотѣвъ учити руско-
языка. Гимназія сяноцка має професора до ги-
мнастики — а для руского языка по що ? Рускій
ыкъ, се певно посля мнѣнія дирекціи сяноцкои

шкільна позиція відмінної гімназії синодичної
такъ маловажна рѣчь, що школа о нѣй
мати а тымъ менше нею заниматься — и ди-
кція, выходячи зъ того погляду на науку ру-
ского языка, здобулася доперва по упливѣ трехъ
вояцѣвъ отъ початку курсу на обвѣщенье, що
аєва Рада школына позволила ученикамъ учи-
ся руского языка по однѣй годинѣ тыжднево
то лише въ двохъ отдельахъ. Науку руского
языка удѣлле катехизъ о. Гмитрикъ съ пожер-
ованьемъ свого вольного часу, якій ему по за-
 занятіями яко катехита и священика лишається.
рбкъ було вписаныхъ на nauку руского языка

до 100 учениковъ; сего року, т. е. властиво бѣ
того мѣсяца почавши, бо доперва теперь наука
русскаго языка разпочалася, число тое дуже змен-
шилося а то зъ того поводу, що вышай власти
кладутъ рѣжній перешкоды наукѣ русскаго языка
въ гимназіи сяндцкой. Чѣ-жъ можна дивуватися,
що ученики не могучи дождатися для науки ру-
скаго языка профессора, который бы науку того
языка систематично мѣгъ удѣляти, а потому зму-
шений болѣшю половину курсу ждати, нѣмъ выс-
шай власти позволять разпочати науку того язы-
ка, не относятъ и не могутъ относити великаго
пожитку зъ науки перерываной и ограниченной до

Хочу ще зъ ишои стороны открыти образъ той вздрцевои сяндцкои гимназіи. Она мае свои цѣкавійоказы, котрій будь що будь и самой гимназіи певно чести не приносятъ. Маю на думцѣ хочу вже писати, — той належитъ хиба до исторіи сяндцкои гимназіи, яко перенесеный до Тарнова. П. Черный, поминувши вже цѣле его не-тактовне постпоуванье въ Сяндцѣ а навѣть карни процессы, не мае такту при веденю молодежи и учить єи цинизму. Недавно заслабъ пану В. сынъ. П. Черный довѣдавшись о тѣмъ иодъ часъ годинъ отъ учениковъ, сказавъ: „Коли бъ умеръ, не було-бы великои шкоды, и вы бы на тѣмъ зыскали, бо пойшли-бъ на похоронъ и не мали пѣвъ дня школы“. А коли на таку бесѣду професора отозвався одинъ зъ учениковъ, що шкода було-бы такого доброго товариша, то зганьбивъ п. Черный ученика словами: „Ты см..., смеешь ту якесь свое мнѣніе выявляти!“ П. Черный дає такожъ доказы своеї нетерпимости супротивъ Русиновъ и руского обряду. Такъ Русинамъ, оынамъ бѣдныхъ селянъ, радитъ учитися „на дяківъ“ а не до гимназіи ходити, а разъ навѣть пытався учениковъ-Русиновъ, коли будуть „на свята засѣдати“. Огъ маєте такъ професора!

У насъ по селахъ, де суть школы съ вы-
кладовымъ языкомъ рускимъ, дѣются нечуваніи
рѣчи. П. Бѣлявскій, инспекторъ школьній, Ру-
синъ зъ роду але теперь польскій патріотникъ
обсаджуе посады въ тыхъ школахъ майже пере-
важно учителями Поляками, котры по руски
говорити не умѣютъ. На частѣ жалобы селянъ
что дѣти ихъ при такихъ учителяхъ нѣчого не
научатся, что учителѣвъ своихъ навѣть не разу-
мѣютъ, отповѣдавъ п. инспекторъ, что они радше
повинній бути ему вдячными, що дає случайності
Полякамъ не умѣючимъ руского языка научатися
его отъ дѣтей, а не ему за тое докоры робити.
Въ Сяноцѣ суть двѣ школы народнї: мужеска
дѣвоча. П. инспекторови належить завдячить, що
впровадивъ въ обохъ школахъ хайдеровий спо-
собъ молитви. Впередъ часами було чуті моли-
тиву руску, теперь того вже нема, бо всѣ молятся
голосно, и тому то, хто переходить въ часъ мо-
литви коло школьнїхъ, чує все крикъ та-
рейвахъ, (бо и жиды разомъ молятся), только не
чує молитви. Бѣдна сяніоцка школа народна дѣ-
воча вже отъ колькохъ лѣтъ жде и жде на науку
руского языка, и якъ нема позволеня зъ Рады
школьной краевои, такъ нема — чи и се такоже
спеціальна прислуза п. Бѣлявскаго. — ве знаю

Не могу не подѣлится съ Вл. Читателями
однимъ найновѣйшимъ открытьемъ п. инспектора
котре, надѣюся, славу его рознесе по цѣломъ
краю, чого я ему зъ цѣлои душѣ бажаю. Отъ вѣ
чомъ рѣчъ! Длячого бузько не утопился на водѣ?
Вы певно думаете, Вл. Читатель, что длятого, бо
певно нѣколи по великой водѣ не ходить, и я
такъ само цередше думавъ, но по правдѣ оно не
такъ. П. инспекторъ сказавъ выразно въ однѣ
кляоѣ, что бузько длятого на водѣ не утопился, бо
мае на пальцахъ у ногъ плотвы и може плывати.
Се открытие на воякій способъ дуже важне для
наукъ природныхъ и надѣюся, что оно само жоже
имя нашего п. инспектора передати въ безсмерт
ну память. Богато мавъ-бы я ще писати о на
шомъ неоцѣненомъ п. инспекторѣ и ще о однѣ
особѣ, котра дуже важный мае вплывъ въ веденіи
справъ относящихъ ся до школы, однакъ на тепер
попрестану на короткой высше поданой згадцѣ
въ слѣдующихъ дописахъ постараюся сплагт
совѣтный довгъ...

Въ нашей околици, якъ то я вже на початку згадавъ, все иде благополучно. О читальняхъ по селахъ въ цѣломъ пятимилевомъ окрузѣ авчуті, о якой небудь организаціи политичнай въ гэки нема; народъ жіє безъ проводу. Цѣлій шайкъ Гохдорфовъ и Лефлѣвъ осуть бѣдного хлоша и последніи каплѣ крови и вывлашуютъ зѣ-вольно систематично зѣ предковскихъ селитьбъ. "Герархія ополечна" сходять на нужду и здаютъ недалекій вже часъ, коли буде можна властите лѣвъ большихъ посѣдоатей почислити на памяхъ.

Есть въ Сянцѣ склепъ корѣнныи Руона
Мозоловскаго, якъ на Сянокъ досыть великій.
початку всѣ Русины зъ околицѣ и цѣла рус
интелигенція сянцка горнулися до него. Тене
вже не то. Тутъ скажемо и що до п. Мозоло
скаго тое, що говорится въ загалѣ о купцях
христіянахъ: не досыть христіянськои або ще
рускои фирмѣ, щоби выдержати конкуренцію с
жидами. Треба ще и цѣною та добротою товари
перевысити жидовъ, або бодай на ровнѣ съ и
ми стати. Инакше наші куицѣ вѣколи не ст
нутъ твердо на ноги...

Подгорянин

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ

Австрійско-Угорська Монархія

(Зъ ради державнои.) Палата посольска рѣ
лы державной укönчила днѧ 18 а палата пако
днѧ 19 и. с. грудня свою дѣяльность передъ Ф
ріяма роздвяными. Рада державна зайдеся въ
ново дсперва 20 и. с. сѣчня 1885 р. На послѣ
вомъ заѣданю палаты посольской внесъ
правительство додатковый кредитъ на р. 188
для перебудованія давної фабрики оружія на бу
дынокъ для медичного выдѣлу вѣденського. —
Президентъ заявляе середъ оцлескѣвъ палаты
що замѣряє въ днѣ уродинъ цѣсаревой зложит
ся желанія палаты. — Оттакъ предкладає пос
Мезникъ оправозданье комисіи податковой
петиціи начальниковъ громадъ Сграшницѣ и У
горской Остравы, що до обовязку громадъ до по
биранія податкѣвъ и мотивує внесеніе комисіи
жадаюче выданя особного въ томъ отношеню за
кона. Поо. Матушъ ставить внесеніе, щобъ
завозвати правительство до внесенія предложен
закона що до реформы побору податкѣвъ въ за
галъ. За внесеніемъ комисіи говорили посы
Менгеръ и Ганишъ, по чѣмъ палата принял
внесеніе комисіи а откинула внесеніе Матуша
Головнымъ предметомъ нарадъ сего заѣданя
було справозданье комисіи податковой о петиції
центрального товариства для промыolu цукрового

чальника умъренної опозиції президентомъ высшої палаты угорского сойму, а передъ номинацію отбувались членами конференції межи наимъ а предсѣдателемъ угорского кабинету Тиссою, думали загально, что одна и друга сторона поробила значній уступки. — Въ приватной бесѣдѣ овой заявивъ одинакожъ Сеніей, что отъ него не жадали нѣякихъ уступокъ, и что онъ нѣякихъ не зробивъ а дотеперъшне его политичне становище зовсѣмъ ему не перешкаджає въ точкахъ, въ котрихъ онъ годится съ Тиссою, съ пльно поступати, такъ якъ покляканье его на президента не перешкодить ему высказати свою гадку, коли она буде рѣжнитися отъ поглядовъ правительства. — Цѣкавый фактъ, что same теперь, коли Сеніей зближається до правительства, зарысує що разъ виднѣйше рѣжниця межи Тиссою а Адрашемъ. О опозиційномъ становищи гр. Адраши до правительства угорского ходили вже вѣти на самомъ початку сегорочної сесіи угорского сойму и въ часѣ заѣдань делегаціи; вѣсти тѣ зачинаются теперь справдjuвати, а першимъ объявомъ змѣны поглядовъ бувшого ministra справъ заграницныхъ въ дѣлахъ внутрѣшної угорской политика має бути становище гр. Адраши супротивъ реформы высшої палаты.

консуля. Постановлено отгакъ взяти подъ нараду три головні точки конференції, іменно: звободу торговельну въ краяхъ надъ Конгомъ, управильненіе плавби тамже и условіл, подъ котрыми нѣкимъ ще не занятій край въ Африцѣ, могутъ бути занятій. Ще звакмъ конференція збралася въ Берлінѣ, приготовила Португалія протестъ, въ котрому доказує свое право до уйстя рѣки Конго и каже, що всѣ державы кромъ Англіи признавали їй се право. Протестъ досыть не-вручно покликуюсь отгакъ на отозвы рожныхъ газетъ и кончиться на послѣдокъ тымъ, що Португалія сподѣвається, що конференція признасть такожъ и еи право надъ Конгомъ, за те она признає всѣмъ державамъ звободну торговлю там же. Протестъ сей предложено конференції. Англійскій представитель отчитавъ отгакъ слѣдуючій протестъ Англії: „Англійське правительство видѣло-бы радо основы звободної торговлї розширеній такожъ и на Нигеръ, але оно сподѣвається, що надзбръ и выполнанье сихъ основъ не будуть отданії якійсь межинародної корпорації, позаякъ се есть обовязкомъ и привалеемъ Англії яко головы, коли вже не одинокого властителя долѣшного Нигра. Дальші нарады сего засѣдання, якъ вже сказано, незвестній. Друге засѣданье африканської конференції отбулося 19 падолиста подъ предсѣдательствомъ Гацфельда. Розпочалися нарады надъ першою точкою програмы конференції. Для точного означення географичного котлини надъ Конгомъ и уйстя рѣки, а отгакъ для означення границь рожнихъ областей надъ рѣкою и для сформулования рожнихъ претенсій выбрано комиссию, до котрои войшли такожъ техничній делегаты и знатоки африканськихъ обставинъ колоніальнихъ. До комисії войшли: Нѣмеччина, Франція, Англія, Америка, Іспанія, Португалія и Бельгія. Предсѣдателемъ комисії выбрано французского посла Курселя. Розночасно предложено комиссию екопозе, котре ще разъ поясняє цѣль конференції. Представитель Сполученыхъ Державъ заявивъ на сѣмъ засѣданю, що техничнімъ делегатомъ для Америки іменований звѣстный подорожникъ Стенлей. Заразъ на другій день збралася комісія и выслушала справозданье Стенлея, котрый въ довшої промовѣ выступивъ противъ домагань Португалії; єго поширавъ Курсель. Огъ теперъ слѣдує цѣлый рядъ засѣдань комисій, на котрихъ

тамы добродійности. — Початокъ о год. 7 вече-
ромъ. — За комитетъ: О. М. Гальбовицкій. Дра-
Дамлюз Сасчакъ. Проф. І. М. Насамскій. О. М.
Соневицкій.

— Зъ Стрый пишутъ памъ: Зъ причины, що запо-
відженій на 8 л. грудня Загальний Зборы Буромъ
не отбулося за для браку достаточного числа чле-
нівъ, рѣшилъ Видѣль того-жъ товариства скла-
кати заг. зборы на 1 л. січня на 2-гу годину зъ
полудня. Порядокъ дневный давнѣйше оголоше-
ний, мѣсце збору „Руске Каюно“. Понеже на
зборахъ сихъ будуть рѣшатися важній справы,
тому надѣєся Видѣль, що Вп. Родимцъ околицѣ
Стрийског, котрій отолько разомъ дали доказы
свого патріотичнаго по жертвованія, де расходится
о справу животну для нашого народа, не отка-
жутся отъ споведи въ нарадахъ, маючи за-
цѣль перевести до конця дѣло, ними розпочате.
— Въ Стрый 20 л. грудня. — Отъ Видѣлу тов.
Рускои Бурсы.

— Выдѣль руской Бурсы Стрыйской почувавею до
малого обовязку зложити прилюдно Высокому
Выдѣлови краевому сердечну подяку за щедрый
даръ 200 зр. на построенье дому бурсового. Не-
менше сердечне спаси Божъ складае выдѣль Вп.
послови проф. Романчукови за его щирі заходы
коло сего дѣла. — Въ имени Выдѣлу Стеф. де
Дубравскій, заст. предсѣдателя; Ив. Вахнянинъ,
секретарь.

зовъ складае уклонну подяку Впр. о. Стефанови
Качалъ за ласкавый даръ 5 зр. на цѣли товари-
ства, а воѣмъ Вп. другимъ товариствамъ, редак-
ціямъ и воѣмъ Вп. Землячкамъ и Землякамъ, зво-
лившимъ привитати наше товариство въ день
першихъ его загальнихъ зборовъ телеграмами и
письмами выоказуе прилюдно щаре спаси Божъ!
Въ Станиславовѣ днія 20 л. грудня 1884. — Аде-
ля Желехвска, мѣстопредѣдателька; Емилія Ни-
чальна, секретарка.

-- Рухъ читалень. Въ Пѣскахъ коло Щирця
открыто дня 18 л. с. м. нову читальню. — Въ
Бѣломъ Каменіи отбудеся днѧ 8 л. сѣчня 1885
р. въ день св. Стефана вечерокъ съ отчитомъ и
опѣвами. Читальня тая, открыта сего року, чи-
слить вже 104 членовъ.

— Заходомъ товариства читальнѣ въ Жужелю отворена збстала днѧ 17 грудня сего року крамниця мѣшаныхъ тваробъ заомотрена въ всякий для селянина необходимо потрѣбнай артикулы, побираний зъ „Народной Торговлѣ“ въ Пере-мышли. Надѣмося, что и суюдній села радо поспѣшать особливо при наближающихъ-ся святахъ зо своими закупнами до той единон въ сїй о-крестности крамнице рускон.

— Въ справѣ скрахованого товариства Гал. касы задатковой. Зборъ вѣрительвъ выбравъ свой комитетъ (Валер. Подлевскій, предсѣдатель; дръ И. Савицкій, секретарь; дръ Т. Цесельскій, Л. Ковальскій и И. Станьчаковскій, члены), — котрыи ухваливъ: 1) Просити всѣхъ властителѣвъ книжочекъ вкладковыхъ, щобы въ своїмъ интересахъ зложили свои книжочки комитетови якъ наихвидше, бо вже 30 л. грудня отбудеся въ судѣ выборъ куратора масы. На кожду книжочку буде выдане поквитованье, а она буде зложена въ депозитъ отвѣтной касы. 2) Просити адвокатовъ, котрѣ хотѣли бы перевести конкурсъ товариства, внести оферты до 26 л. грудня. 3) Просити вѣрителѣвъ товариства, щобы прибули на зборъ 27 л. грудня о 5 год. пополудни въ ратуши, щобы порозумѣтися дотычно выбору куратора масы и членовъ выдѣлу вѣрителѣвъ. — Подаемо се до вѣдомости тыхъ нашихъ Читателѣвъ, котрѣ суть вѣрителями тов. гал. касы задатковой.

всѣхъ староствъ, чтобы подъ личною отвѣчально-стѣю якъ найенергичнѣйше отягали залеглій по-датки до конца 3 го кварталу о. р. Весела новина святочна, особливо для нашихъ селянъ!

— Въ якомъ станѣ знаходится наша подольска желѣзница Трансверзальна, видко зъ олѣдующого оповѣданія одного подорожнаго: Зъ Бучача до Коростятинъ хали мы, хоть поволеньки, але безъ всякаго выпадку, навѣть безъ отраху. Доперва за Коростятиномъ мала намъ заглянути смерть въ очи. Поѣздъ розбѣгся вже бувъ добре, коли наразъ седѣть скорого лету засвистала машина, гальма оперлася о колеса, наставъ гукъ мовь бы долѣставъ зъ підъ шинъ и небавкомъ поѣздъ ставъ. Всѣ перелякалися, кождому стала рѣдня передъ очима, бо очевидячки зайшовъ якій великий выпадокъ. Одай догадувались замаху на поѣздъabo якогось иного злочинства, другій думали, що може мостъ зорваний. Всѣ окна отворилися мовь-бы на данный знакъ, кождый тиснеся до окна и пытаюся, що такого зайшло? „Kwit na sie-лѣta zapomniano!“ кричать конкукторы. Розумѣюся, что вже победилопѣство жата машиною.

— Руско-народный театръ за-для непредвидже-
ныхъ причинъ не перейде зъ Перемышля до Дро-
гобыча скорше, якъ на 31 л. грудня, котрого то-
дня буде тамъ дане перше представленье. Въ
Перемышли театръ нашъ буде ще грati въ днѣ
25, 26, 27 и 28 л. грудня; на послѣдне овоб
представленье дасть „Федъка Острожского“, исто-
ричну драму Ом. Огоновскаго. При сѣмъ случаю
позволимо себѣ оштати хвальну Дирекцію нашо-

НОВИНКИ

Загальний збръ тов. „Пресвѣты“ у Львовѣ от-
удеяся дня 2 л. лютого 1885 року. Видѣль ви-
готовляє оправоздання зъ свого дѣловодства и на-

рукований розошле во Ѹмъ членамъ товариства.
— Въ Бережанахъ отбудеся въ недѣлю дня 16
28) грудня с. р. въ салѣ касина мѣщанскаго
входъ черезъ подворье магистрату) на доходъ
богихъ учениковъ гимназіи Бережанской во-
ально-музыкальный вечеръ, котрый у-
строитъ о. Іосифъ Витошиньскій зъ Денисова съ
школьаками своеи школы при участіи иныхъ ама-
оровъ. Програма буде познѣйше оголошена и
тъ сади роздана. — Цѣна мѣсцъ: бялеть фами-
лійный на 3 особы 2 зр. Крѣсло 1 зр. Вступъ
а салю 50 кр., на галерію 25 кр. Для селянъ,
ѣщанъ и школьнѣ пои молодѣжи 20 кр. Не кладеся

позволимо собѣ опытати хвальну Дирекцію нашого театру, чому доси не поставила на оцену нової историчной трагедії К. Уотяновича, „Олега“? Тая трагедія, якъ Дирекція заповѣла була підъ часъ свого побуту у Львовѣ, мала бути дана ще на львівській сценѣ. Львовяне не мали щастя єї въчити, а Дирекція не пояснила причини недодержання своїхъ обѣцяеки. Ходили только слухи, що не було часу докладно штуку въвчити. Чаоъ вже було доси въвчили єї и дати въ Перемышль.. Справедливо домагаемось отъ рукъ публики, що вони піддержувала свій театръ, але зъ другон стоя

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. Въ оборонѣ чести этъ немецкого Г. Рай-
мунда, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр.
50 кр. (съ пересыл. 2-70)
2. Дымъ, зъ россійскаго И. Тургенева. Цѣ-
на 1-50 зр. (съ перес. 1-70)
3. Степанъ Лаврентій, зъ англійскаго Ед-
варда. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2
зр. 70 кр. (съ пересыл. 2-90)
4. Любовь Убогого Молодца, зъ францу-
зскаго Октава Фейлете. Цѣна 1 зр. 20
кр. (съ пересыл. 1-30)
5. Новорѣчій Дзвоны, зъ англійскаго К.
Джексона. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. Грохъ а праца, зъ шведскаго Дядка
Адама. Зъ томы въ однѣй книжцѣ. Цѣна
3 зр. 20 кр. (съ пер. 3-40)
7. Мѣщанське племя, зъ немецкаго Г. Рай-
Хто купуе найменше за 10 зр., достає 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дѣстати:

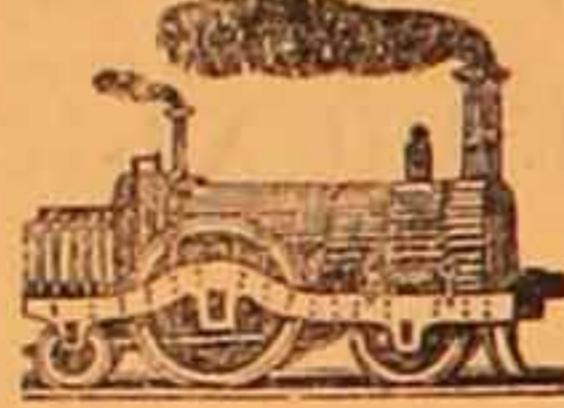
Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкаго
жиги, написанъ Василь Барвѣлюкъ (В.
Барвѣльскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90
кр.) Весь доходъ призначений на фондъ
стипендійнаго имени Володимира Барвѣль-
скаго.

Скошеныи Цѣль, повѣсть Володимира Бар-
вѣльскаго. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1-20)
Цѣль доходъ призначений на памятникъ
Владимира Барвѣльскаго.

Всѣ повышѣнія книжки суть найдутѣнѣйшии на подарунки святочнѣи въ Новорѣчії.

Товариство цѣс. кр. уприв. желѣзницѣ Львов.-Чернов.-Ясской.
(Линія австрійскій)

ч. 27751/III.

Рѣчній билеты абонаментовій по дуже зниженыхъ цѣнахъ.

Маючій выдаватися рѣчній билеты абонаментовій отъ 1-ого Свіння 1885
р. треба замовляти лишь въ Дирекції руху Товариства у Львовѣ (не якъ доси
въ центральному зарядѣ у Вѣдни) и то съ долученіемъ припадаючої належности
за жаданій билетъ, якъ такожъ фотографіи абонента (въ форматѣ билету визитного).

Рѣвночасно подається до публичной вѣдомости, що рѣчній билеты абонаментовій треба по упливѣ ихъ важності звернути завсігди до Дирекції руху
у Львовѣ.

Дотична змѣна существуючихъ теперъ постановъ, обовязуючихъ бѣть
дня 1 Свіння с. р. есть выказана такъ въ додатку VII до нашої загальної та-
рифи для перевозу осбѣй и пакунковъ подорожныхъ, якъ такожъ въ афішахъ,
котрій зостали оголошени для публичной вѣдомости.

Примѣрники згаданого додатку можна получить безплатно въ централь-
ному зарядѣ у Вѣдни, въ Дирекції руху у Львовѣ и на стаціяхъ линій австрій-
скихъ Товариства.

У Вѣдни, 10 Грудня 1884.

1274 1—1

Рада завѣдуоча.

„ШКОЛЬНА ЧАСОПІСЬ“

педагогично-наукове письмо

органъ галицко-рускаго учителствія, выходитъ съ днемъ 1 Свіння 1885 р. въ шестій рокъ свого существованія. „Школьна Часопись“ мѣстить въ собѣ розправы педагогичній, дидактичній и ме-
тодичній, розправы о школництвѣ, поучаючі фейлетони, подає до-
писи о руху просвѣти зъ рѣжніхъ сторонъ краю; слѣдить пиль-
но за всякомъ законодавствомъ школьнімъ въ радѣ школьній кра-
евої, въ соймѣ и въ радѣ державній и подає его до вѣдомости
своимъ читателямъ; на послѣдовокъ подає докладній вѣдомості о ру-
ху обожъ краевихъ товариствъ педагогичніхъ, конкурсы и им-
енованія, біографія и пекровогія, новинки и всякий интересній вѣсти,
бібліографія, оголошенія и інсерати.

Ся єдина на цѣлу галицку, буковинську и угорску Русь ча-
сопись школна въ рускій языцѣ, обговорююча наше школьніц-
тво зъ практичнаго становища, буде появляючися якъ до теперъ,
такъ и дальше два разы въ мѣсяць, а именно кожного 1 и 16
дня мѣсяця. Предплата вносить рѣчно 3 зр., піврѣчно 1-50 зр.,
на третину року 1 зр. Предплата на „Школьну Часопись“ прі-
мають всѣ рускія часописи и канцелярія всіхъ рускихъ това-
риствъ або можна такожъ присыпать просто до редакції „Школь-
ной Часописи“ у Львовѣ, ул. Орменська ч. 3, поверхъ III.

Въ редакції „Школьной Часописи“ можна такожъ дѣстати
всѣ виданія руского товариства педагогичнаго и другій новѣйши
книжки рускії.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
подаетъ до вѣдомости, що видало и має на складѣ оголошуючі

Формуларъ для касиѣ пожертвувань
на листъ

„Закомарской Правды“:
40 кр. . . . .
40 кр. . . . .
40 кр. . . . .
50 кр. . . . .

1) Книга ясова, одна либра . . . . .
2) Книга мастику жалѣзного, одна либра . . . . .
3) Книга мастику подручного, одна либра . . . . .
4) Скрайтъ, 100 примѣрниковъ . . . . .

! НА СКЛАДЪ !

находится ще

Колькасость останковъ сукна

3—4 метрѣ довготы въ робжнѣхъ
модныхъ барвахъ на осінній и зимовій
одягу придатній присыплють, доне-
ще виступа запасъ, по цѣнѣ 5 зр. запо-
стаплатою въ складу.

Г. Гролиха въ Старомъ Бернѣ

(H. Grölich, Alt-Bern.)
Хто бере найменше 5 останковъ,
получає ще по 50 кр. опусту.

1247 Признаніе!

(4—10)

„Вельми поважаний Нане! Мой
пріятель п. Чучманъ замовивъ у Валь-
еостровъ 3½ метра, єсть въ получе-
ніи приносилъ вишній ідоволеній, тому
прошу прилати такожъ и мені подбі-
йній останокъ сукна.

Л. Розенбаумъ та Лопатина (Галичина).

Народный русский

МОЛИТВЕННИКЪ

єти припорученіемъ и апроба-
тою Пресвяты. Епископа
Дра Сильв. Сембраторовича,
получити можна

въ Торговли Мих. Димета
и у Конст. Урбана ч. 20

рыночъ Львовъ,
оправлено по 60 кр., 90
кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60
кр., 2 зр. 60 кр., и 3 зр.
Для дамъ въ аксамитѣ по
4 зр., 4 зр. 50 кр., 5 зр. и
5 зр. 50 кр.

Брошуроаный на вѣнн.,
папери 1 зр. 1239 5—6

Купуючимъ больше примѣр-
никовъ отвѣтній рабатъ!

Магазинъ

Ф. КНАУЕРА и Сына

подъ „Золотымъ Львомъ“

площадь Капитулъна,
поручає въ найбільшомъ выборѣ

Обрусы кольоровій на 6 осбѣ раз-
омъ съ серветами въ найбіль-
шихъ взбрізкахъ зр. 3 и 3 зр. 50 кр.
Обрусы кольоровій по зр. 1-40 и
180.

Обрусы бѣлі на 6 осбѣ и ½ туз. сер-
ветъ зр. 4 и зр. 450.

Обрусы бѣлі зг. зр. 1-30 и вищо.

Серветы бѣлі столовій
тузинъ по зр. 4 и 5 зр.

Серветки малі десертовій
тузинъ зр. 1-150, зр. 2 и вищо.

Хустки ниткові бѣлі туз. зр. 240.

Хустки ниткові бѣлі съ кольоровимъ
берегомъ туз. зр. 3 и вищо.

Хустки шовкові та ши. т. п. бѣть 30
кр. до 5 зр. 1261 4—12

Припоручена зъ провінції ви-
куються оборотною поштою.

За доброту и трезвѣсть ручатся.

Дентистъ лѣкаръ

зъ Вѣдни

А. ШТАЙНЪ

осбѣ на постійно

въ Тернополі.

Лѣчить всяки слабости усть
и зубовъ. Операции, пломбованія,
чищеніе зубовъ, вправлюванія
штуцніхъ зубовъ и щокъ довер-
шує якъ найлучше и найделі-
тийше въ способѣ найновѣйшій
американський.

(1264 2-3)

Мешкає въ домѣ аптекаря п.
Ямрехевича.

На вѣднській весільній
залотій отзнака 2 меда-
лами поступу за 8 ви-
зитахъ и виставахъ. . . . .
дзвонъ для Voritkiche въ Вѣ-
дни. — На вишно-австрій-
ской золотій промисловій
у Вѣдни 1880 отзнака
золотими медалями.

Цѣк кор. падворна отливария давопонъ въ металю
Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ
(Peter Hilzer in Wr.-Neustadt) 989 (25—24)

поручаче для замовленъ дзвонівъ всякої величини и звучности.
За попередъ означенои звукъ або чисто-гармонійній акордъ цѣлого по-
дзвонівъ гарантує.

Гармонійній подзвонъ давопонъ припестольныхъ съ чи-
стымъ сильнимъ звукомъ почату:

Зъ ербло бѣлого инилю: Зъ кальканна и мосажу:
1 подзвонъ отъ 4 давопонамъ 15 зр. 1 подзвонъ съ 4 давопонамъ 10 зр.
1 " " 2 " 12 зр. 1 " 2 " 8 зр.
Таа отливария существуетъ вѣдни 1838 року и доси вилла 2946 бѣльшихъ
дзвонівъ въ вазѣ 1,080,270 килогр. — Сплата такожъ на раты.

Отъ трицятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручаче кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образовъ и книгъ церковныхъ

1147 (23—2)

такожъ

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

въ робовъ ювелерскихъ,
золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хинського ербера

и ГОДИННИКОВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ
золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улица Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужскій бѣлі, гладкій, по цѣнѣ фабричнѣй зр. 1-50, 1-80,
2-250, 2-80 въ 3; колоровъ „Оксфордъ“ по зр. 2-15 въ 2-80; вѣчній
(гуульбель) по 2-50.

Сорочки для хлопчиківъ бѣлі, толькъ єзь одвѣтъ знаменитѣй родѣ
по зр. 1-50.

Калисонки зъ „Саліе“ домашнія роботы по зр. 1-20, 1-40 и 1-60.

Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2-40 до 2-80.

Маншетъ пары 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.

Хустки до носа вѣгъ 15 до 60 кр. штука, шовковій 75—150.

Скарпинки бѣлі и колоровій, пары вѣгъ 15 кр. въ тузинѣ
дешевше.

ÔТОЗВА

до Дловажаныхъ Комитетъ парохіяльныхъ, Радъ
школьныхъ мѣщевыхъ, до Свѣтлыхъ Зверхностей
громадскихъ и Настоятелей общаровъ дворскихъ.

Зô взгяду на надходячу теперь пору укладаня буджетôвъ громадскихъ, шкôльныхъ, парохiяльныхъ Товариство взаимныхъ уbezпечень въ Краковѣ пригадує справу асекурацiи ôтъ шкôдъ огневыхъ церквей, костелôвъ, шкôль и всякихъ забудовань удержануванихъ коштомъ конкуренцiи публичноi.

Хотячи прійти въ помочь сторонамъ, конкурующимъ въ томъ дѣлѣ, Товариство взаимныхъ убез-
печенъ въ Краковѣ отвирає съ днемъ 1 сѣчня 1885 при своїй Репрезентаціи львовской особный отдель-
ный для безпосереднаго убезпечування будынковъ ерекціональныхъ. Громадамъ, конкуренціямъ парохіяльныи
и школьніи, котрій подавали-бы до асекураціи: церкви, костелы, школы и будынки парохіяльнии черезъ
львовску Репрезентацію, будемо отчислювати 4% рабату ниже выказаной оплаты асекураційнои.

Львовску Генрезентацію, будою отъ Имп. Р. П. Задатокъ на кошть убезпеченя будынкôвъ ерекціональныхъ вразъ съ ихъ внутрѣшнимъ урядже-
ньемъ выносити буде отъ кожыхъ 100 зр. убезпеченой вартости рôчно:
I. Отъ церквей, костелôвъ и приборôвъ до службы Божои належачихъ: ôлтарѣвъ, обра-
рôвъ и т.д. такоже шкôльныихъ:

ко жъ школъ и урядженъ школъныхъ .		
a) будованихъ зъ дерева и крытыхъ гонтами	54	кр.
b) муро ваныхъ, гонтами крытыхъ, або деревяныхъ подъ да хомъ огнетревалымъ зъ бляхи чи да ховки	36	кр.
c) кирко ваныхъ подъ да хомъ огнетревалымъ	18	кр.

в) муроvаныхъ подъ дахомъ огнетревальнымъ .
II. Отъ булынкѣвъ парохіяльныхъ :

а) муроныхъ або деревяныхъ, соломою крытыхъ	84 кр.
б) деревяныхъ, гонтами крытыхъ	64 кр.

Кромъ высше згаданого 4% рабѣту просимо увзгляднити, что Товариство взаимныхъ уbezпечень
звертае уbezпеченыиъ съ концемъ кождого року цѣлу позосталость, котра въ послѣдныхъ
пяти лѣтахъ выносила що найменше 27% , т. е. бôльше якъ четверту часть внесенныхъ оплатъ.
Дочисливши до того звороту згаданый 4-процентовий рабать, покажеся, що дѣйстна оплата выносити буде
вже въ другомъ роцѣ и въ дальшихъ лѣтахъ треваючого уbezпечения:

Л. Отъ церквей, костеловъ и школъ съ внутрьшнимъ урядженемъ:

a)	б) муроуныхъ зъ дерева, подъ гонтами	по 38 кр. отъ 100 зр.
б)	муроуныхъ гонтами крытыхъ або деревяныхъ подъ бляхою або иишимъ огнетревалымъ покрытьемъ	по 25 кр. отъ 100 зр.
в)	муроуныхъ подъ дахомъ огнетревалымъ	по 13 кр. отъ 100 зр.

II. Отъ будынкôвъ парохiяльныхъ:

а) деревяныхъ або муроаныхъ пôдъ соломою	по 59 кр. отъ 100 зр.
б) деревяныхъ пôдъ гонтами	по 45 кр. отъ 100 зр.

Черезъ перші три лѣта оплачуся при убезпеченяхъ отъ кождого риньскаго задатку по 10 кр. на фондъ резервовый, а кромъ того стемпель отъ полисы асекураційной складъ II-ой. Громадъ або конкуренціямъ, котрій бы того жадали, можемо тую оплату розложити на 6 лѣтъ по 5% рочно замѣсть на 3 роки по 10% рочно.

Канцеляріямъ громадскимъ и парохіальnymъ и зарядамъ шкôльnymъ, котрîй-бы того зажадали, Канцеляріямъ громадскимъ и парохіальnymъ и зарядамъ шкôльnymъ, котрîй-бы того зажадали, перешлемо друки и информаціи для уложеня внесень на убезпеченъ. Удаватись въ той справѣ треба пôдъ адресою: „Репрезентація Краковскаго Товариства взаимныхъ убезпеченъ у Львовѣ, улиця Гетманьска“. Кореспонденція въ языщъ рускомъ, якъ кому догоднѣйше.

Товариство взаимныхъ убезпеченъ не есть обчислениe на зыски, бо посля статутовъ своихъ есть обовязане цѣлу надвыжку доходовъ, яка останесъ ему по вынагородженю пошкодованныхъ членовъ и по покрытию коштovъ заряду, въ слѣдующомъ роцѣ убезпеченымъ **звертати**. Числимо отже на то, що Пресвѣтле Духовенство обохъ обрядовъ католицкихъ, Учительство, Зверхности громадскїй и цѣле Свѣтле а о добро публичне дбающе Обывательство зволить прихильно вспирати справу убезпеченя отъ огню будынкѣвъ ерекціональныхъ въ нашомъ Товариствѣ, одинокомъ нынѣ **краевомъ** закладѣ асекураційномъ.

Краковъ, дня 20 грудня 1885.

1272 (1-3)

ДИРЕКЦІЯ ТОВАРИСТВА ВЗАЙМНЫХ УБЕЗПЕЧЕНЬ ВЪ КРАКОВѢ.

А. Милескій.   **М. Лемпковскій**   **Е. Кешковскій**